

Specii noi de apoidee (Hymenoptera: Apoidea) pentru fauna României

Mariana PASCU

Zusammenfassung

Neue Apoideen-Arten (Hymenoptera: Apoidea) in die Rumänien Fauna

In der vorliegenden Arbeit präsentieren wir 5 neue Apoiden-Arten (*Lasioglossum aeratum* KIRBY 1802, *Melitta nigricans* ALFKEN 1905, *Dasygaster argentata* Panzer 1809, *Osmia villosa* SCHENCK 1853, *Dioxys cincta* LEPÉLETIER & SERVILLE 1825) für die Fauna Rumäniens. Sie wurden infolge einer weitgehenden Studie der Apoiden in der Hermannstädter Senke identifiziert.

Die Geländeforschungen wurden in sieben verschiedenen Typen von Ökosystemen in der Hermannstädter Senke durchgeführt; ebenfalls bezieht sich die Studie auch auf die Erforschung der Sammlungen der Naturhistorischen Museums aus Hermannstadt, Sammlungen die vom dokumentar-wissenschaftlichen Gesichtspunkt her-äußerst wertvoll sind.

În lucrarea de față prezentăm 5 specii noi de apoidee pentru Fauna României. Ele au fost identificate în urma unui studiu mai amplu al apoideelor (Colletidae, Halictidae, Megachilidae, Andrenidae, Anthophoridae, Melittidae, Apidae) din Depresiunea Sibiului.

Cercetările de teren au fost efectuate în șapte tipuri de ecosisteme din Depresiunea Sibiului; de asemenea studiul se bazează și pe cercetarea colecțiilor Muzeului de Istorie Naturală din Sibiu, colecții, deosebit de valoroase din punct de vedere documentar-științific.

Fam. Halictidae

Lasioglossum aeratum (KIRBY 1802)

Descriere: este o specie cu o conformație robustă, atât a masculului cât și a femelei, având o lungime de 5 mm.

Mascul prezintă antene scurte (formate din 13 articole), abdomenul de formă ovală; tarsele sunt alb-gălbui.

Femele prezintă un clipeu la fel de lung cât și de lat. Antenele sunt formate din 12 articole. Abdomenul de regulă este de culoare verde. Punctuația mezonotului este evidentă la ambele sexe.

Ecologie: preferă pajiștile mezofile; este o specie polifagă, preferă speciile fam. Apiaceae și Asteraceae; își construiește cuibul în pământ; este specie univoltină, femelele hibernante apar la sfârșitul lunii mai iar masculii la sfârșitul lunii iulie.

Din punct de vedere zoogeografic este o specie paleartică, o semnalăm pentru prima dată în Depresiunea Sibiului la Ocna Sibiului.

Fam. Melittidae

Melitta nigricans ALFKEN 1905

Descriere: este o specie relativ mică; ambele sexe prezintă pe torace peri foarte deși; la mascul sunt de culoare mai deschisă decât la femelă. Segmentele 2-4 prezintă benzi de culoare deschisă. Aripile sunt de culoare cenușie cu o inervație specifică genului. Aparatul de cules polen este evident la femele pe picioarele posterioare, perii sunt de culoare deschisă la ambele sexe.

Ecologie: preferă ecosisteme de sărătură; este specie oligofagă; este parazită pe speciile genului *Nomada*; este univoltină, perioada de zbor este cuprinsă între lunile august - septembrie.

Din punct de vedere **zoogeografic** este specie europeană, a fost semnalată pentru prima dată în Depresiunea Sibiului la Ocna Sibiului.

***Dasyroda argentata* (PANZER 1809)**

Descriere: este o specie robustă, lungimea corpului este de 15-16 mm; caracteristici sunt perii de pe suprafața corpului și a picioarelor. Toracele prezintă peri foarte deși de culoare galben până la negru atât la femelă cât și la mascul. Benzile de pe segmente sunt mai evidente la femelă decât la mascul. Perii picioarelor sunt roșcați la ambele sexe.

Ecologie: preferă pajiștile mezofile; este o specie oligofagă pe speciile fam. Asteraceae (au fost observate pe *Cirsium arvense* și speciile genului *Centaurea*); își construiește cuibul în pământ; este specie univoltină, perioada de zbor este cuprinsă între lunile iulie - septembrie. Ierneză sub formă de larvă (WESTRICH 1990).

Din punct de vedere **zoogeografic** este o specie europeană, a fost semnalată pentru prima dată în Depresiunea Sibiului la Sibiu-dealul Gușteriței.

Fam. Megachilidae

***Osmia villosa* (SCHENCK 1853)**

Descriere: Masculii prezintă antene scurte, lățite la capete. Scutелul și toracele de culoare galbenă. Segmentele 1-2 deschise la culoare, 3-7 negre și lateral roșcate. Femelele au abdomenul de culoare neagră. Antenele la capete sunt puternic lățite. Segmentele 1, 2, 3 prezintă peri deși de culoare galbenă, restul segmentelor sunt negre. Aripile sunt hialine. Mărimea lor este cuprinsă între 10-12 mm.

Ecologie: preferă liziera pădurii; este polifagă, preferă speciile fam. Asteraceae, Boraginaceae, Fabaceae; își construiește cuibul hipogei; este specie univoltină, perioada de zboară este cuprinsă între lunile mai - iulie.

Din punct de vedere **zoogeografic** este specie europeană; a fost semnalată pentru prima dată în Depresiunea Sibiului la Sibiu-dealul Gușteriței.

***Dioxys cincta* LEPELETIER & SERVILLE 1825**

Descriere: este o specie relativ mică, dimensiunile sunt cuprinse între 7-11 mm lungime. Masculii prezintă antene alcătuite din 13 articole iar femelele din 12 articole. Ochiul sunt glabrii. Scutелul nu prezintă spine iar baza abdomenului este de culoare roșcată.

Ecologie: preferă pajiștile mezofile; este polifagă; își construiește cuibul hipogei; este univoltină.

Din punct de vedere **zoogeografic** este specie europeană, a fost semnalată pentru prima dată în Depresiunea Sibiului la Sibiu-dealul Gușteriței.

BIBLIOGRAFIE

- AFTENE M. 1972. Speciile familiei Megachilidae (Hymenoptera) citate în fauna României. Com. și Ref. Muz. de Șt. Naturale Ploiești: 263-276.
- FRIESE H. 1893. Die Bienenfauna von Deutschland und Ungarn. Berlin, Friedländer & Sohn.
- FRIESE H. 1969. Die Bienen Europas (Apidae Europaeae). Einführung Otto Guglia. Teil I-II, IV-VI Akad. druck. Verlagsanstalt. Graz-Austria.
- FUSS C. 1853. Notizen und Beiträge zur Insektenfauna Siebenbürgens. Ver. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. z. Hermannstadt, 12: 216.
- HENRICH C. 1880. Verzeichnis der im Jahr 1879 bei Hermannstadt Blumen - wesen (Anthophila). Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. z. Hermannstadt, 30: 179.
- HENRICH C. 1881. Verzeichnis der im Jahr 1880 bei Hermannstadt beobach - teten Blumenwespen (Anthophila). Ver. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. z. Hermannstadt 31: 76.
- HENRICH C. 1882. Verzeichnis der im Jahr 1881 bei Hermannstadt beobachteten Blumenwespen (Anthophila). Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. z. Hermannstadt, 32: 122.
- IUGA V. 1958. Fauna R. P. R. Insecta, Hymenoptera Apoidea, Fam. Apidae, subfam. Anthophoridae, 9(3) Ed. Acad. București.

- KNECHTEL W. K. 1955. Fauna R. P. R. Insecta, Hyemnoptera. Subfam. Apinae. Vol. 9(1) Ed. Acad. Bucureşti.
- MAYR G. 1853. Beiträge zur Kennwissenschaft der Insektenfauna von Siebenbürgen Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. z. Hermannstadt, 8: 141-143.
- MOCSÁRY A. 1874. Zur Hymenopteren. Fauna Siebenbürgens. Verh. u. Mitt. Sieb. Ver. Naturwiss. z. Hermannstadt, 24: 117-119.
- MÓCZÁR L. 1947. Beiträge zur Kenntnis der Hymenopterenfauna Siebenbürgens. Frag. Fauna Hungaria, 10(3).
- PASCU M. 1994. Zur Kenntnis der Bienen-fauna in der Zibinssenke in südsiebenbürgens (Hymenoptera: Apoidea: Apidae). Naturwiss. Forsch. über Siebenb. Böhlau Verlag. Wien.: 235-244.
- PASCU M. 1996. Zur Kenntnis der Bienen-fauna (Hymenoptera: Apoidea: Halictidae, Andrenidae, Melittidae, Megachilidae, Anthophoridae) in der Zibinssenke in SüdSiebenbürgen. Stafia 45: 211-219.
- PASCU M. 1996. Catalogul suprafamiliei Apoiea (Hymenoptera) din colecțiile Muzeului de Istorie Naturală din Sibiu. I. Colletidae, Halictidae, Andrenidae, Melittidae, Megachilidae și Anthophoridae. Bull. inf. Soc. lepid. rom. 7(3-4): 283-296.
- PASCU M. 1997. Catalogul suprafamiliei Apoiea (Hymenoptera) din colecțiile Muzeului de Istorie Naturală din Sibiu. II. Megachilidae, Anthophoridae. Bull. inf. Soc. lepid. rom. 8(3-4): 261-273.
- SCOBIOLA-PALADE X. & OSICINIUK A. 1974. Données concernant le genre *Halictus* (Hymenoptera, Halictidae) de Roumanie. Trav. Mus. Hist. Nat. "Gr. Antipa", 15: 258-267.
- SCHMIEDEKNECHT O. 1930. Die Hymenopteren Nord- und Mitteleuropas. Verlag. von G. Fiescher, Jena.
- STOBL G., 1900. Hymenopteren aus Ungaren und Siebenbürgen. Ver. u. Mitt. Siebenb. Ver. Naturwiss. z. Hermannstadt, 50: 43.
- WESTRICH P. 1990. Die Wildbienen Baden-Württenbergs. Allgemeiner Teil I. Ulmer Verlag. Stuttgart.
- WESTRICH P. 1990. Die Wildbienen Baden-Württenbergs. Spezieller Teil II. Ulmer Verlag Stuttgart.

Mariana PASCU
 Muzeul de Istorie Naturală Sibiu
 2400-Sibiu
 str. Cetății nr. 1

Primit la redacție / Received: 13.10.1998.

Acceptat / Accepted: 25.11.1998.

Apărut / Printed: 30.11.1999.